

Betrouwbare gegevens basis voor natuurbescherming

De natuur in ons land wordt hoog gewaardeerd zoals telkens weer blijkt uit enquêtes. Die hoge waardering kent echter een te lage prijs als het gaat om het economisch verkeer. De bescherming van natuurwaarden komt dan ook niet tot stand door marktwerking. Nee, de natuurwaarden vinden hun bescherming in Nederlandse wet- en regelgeving, die weer is afgeleid van de Europese wet- en regelgeving. Onze Flora- en faunawet beschermt de soorten, de Vogel- en Habitatrichtlijn de leefomgeving. Uitgangspunt bij zowel de wet als de richtlijn is het voorzorgprincipe waarin wordt verwoord dat menselijk handelen geen nadelige gevolgen mag hebben voor in het wild voorkomende planten en dieren, beschermd of niet! Als onafhankelijke Gegevensautoriteit Natuur (GaN) valt het mij op dat er zorgelijke veranderingen aan de gang zijn in het denken over het natuurbeschermingsbeleid van de overheid. Waar de natuurbescherming wettelijk goed geregeld is via het in Europese wetgeving verankerde voorzorgprincipe, creëert de overheid in het kader van de deregulering en met de in te voeren Crisis en Herstelwet steeds meer ruimte voor gebiedsontwikkeling. Ik ben voorstander van het nu geldende voorzorgprincipe, waarbij gebiedsontwikkeling wordt

voorafgegaan door een herstelplan voor de schade die aan de natuur wordt toegebracht.

NDFF

Conflicten tussen "harde" en "zachte" waarden, tussen economie en ecologie, zijn van alle tijden. Ik ben in juli 2007 door de minister van LNV benoemd, juist om een brug te slaan tussen economische en ecologische belangen. Een belangrijke taak van mij en mijn medewerkers is het inrichten en beheren van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF valt het best te omschrijven als een digitaal loket voor betrouwbare ecologische informatie, bedoeld voor iedereen die zich beroepshalve bezighoudt met natuur en ruimtelijke ordening. Op aanvraag brengt de databank geografisch in kaart welke beschermde plant- of diersoorten aanwezig zijn in een gebied, voor gebruik door ondermeer provincies, gemeenten, waterschappen, terreinbeheerders, groene bureaus, bouwers en ontwikkelaars.

Kwaliteit

Als Gegevensautoriteit Natuur sta ik garant voor de juistheid

van de gegevens. Wij zorgen dat de waargenomen soorten juist geïdentificeerd zijn, dat de geografische locatie en ook het tijdstip van de waarnemingen kloppen. Een computerprogramma combineert die gegevens en stelt aan de hand van een aantal door ecologen vastgestelde kennisregels de betrouwbaarheid vast. Bij onwaarschijnlijke waarnemingen geeft het programma een waarschuwing en speelt automatisch die waarnemingen door naar een expertpanel. Als ook zij de waarneming niet aannemelijk vinden, nemen ze contact op met de waarnemer en vragen hem of haar de planten- of diersoort nog een keer te identificeren.

"Burger wetenschappers"

Vergeleken met andere landen is in Nederland veel en goede natuurinformatie voorhanden. Daarin zijn we internationaal koploper. Het gaat om vele miljoenen data, momenteel zitten er al 30 miljoen gegevens in de NDFF, die via abonnementen en Het Natuurloket worden ontsloten. De data zijn voor een groot deel afkomstig van waarnemers, waarvan er zo'n 18.000 georganiseerd zijn via de Particuliere Gegevensverzamelende Organisaties (PGO's). Daarnaast worden er 'losse' waarnemingen doorgegeven via websites als telmee.nl en waarneming.nl. Het

resultaat is een dicht netwerk van kwalitatief goede gegevens bij elkaar gebracht door bekwame waarnemers of liever "burger wetenschappers", mensen die methodisch en met kennis van zaken waarnemen en patronen van gedrag en verspreiding beschrijven. Dit vormt een reservoir van kennis van onschatbare waarde, voor wetenschap en beleid.

Waarnemers

Het inrichten van de NDFF is een belangrijke doorbraak maar minstens even belangrijk is de erkenning van het prachtige werk van al die waarnemers. Fysiek wordt dat gereflecteerd in het inrichten van Natuurplaza waarin een viertal PGO's, waaronder de Zoogdiervereniging, met elkaar samenwerken. Dicht bij de Radboud Universiteit komen nieuwe initiatieven tot stand waarvan een ieder die is geïnteresseerd in de natuur in ons land zal profiteren. We zijn onze "burger wetenschappers" hiervoor veel dank verschuldigd en ik steun ze dan ook van harte bij hun belangrijke werk!

Jan van Groenendaal Gegevensautoriteit Natuur

NJN 90 jaar jong!

RAVON feliciteert de Nederlandse Jeugdbond voor Natuurstudie (NJN) met haar 90 jarig bestaan. De NJN is een non-profit vereniging van jongeren tussen de 12 en de 25 jaar met interesse voor de natuur. Ze organiseert veel kampen en excursies in de natuur, waarbij leden hun kennis van de natuur met elkaar delen. Voor meer informatie kunt u eens op www.njn.nl kijken!

Foto: Jan Hovenkamp

Activiteiten

Basicursus zoetwatervissen Amersfoort

Datum:
zaterdag 12 juni 2010

Beschrijving:

In het kader van de Biodiversiteitsdag in Amersfoort wordt een Basicursus zoetwatervissen gegeven op de CNME locatie Landgoed Schothorst. Na het volgen van deze cursus kunt u zelf aan de slag met het verspreidingsonderzoek. De cursus is bedoeld voor beginners en bestaat uit één dagdeel theorie gevolgd door een excursie. Er wordt ingegaan op de leefwijze, waar de verschillende soorten in het veld te vinden zijn, hoe ze waar te nemen zijn en waarop gelet moet worden bij de herkenning. Voorkennis is niet nodig.

Aanmelden:

U kunt zich aanmelden bij Renee van Assema van de gemeente Amersfoort, R.vanAssema@amersfoort.nl. Meer informatie op: www.amersfoort.nl/biodiversiteit en dan onder cursussen. Voor deelname wordt een kleine vergoeding gevraagd.

Snorkelexcursie Maarsseveense Plas

Datum:
zaterdag 12 juni
Beschrijving:

In de Maarsseveense Plas zal er al snorkelend naar vissen worden gezocht. Een unieke ervaring om inheemse vissen in hun leefomgeving te zien.

Aanmelden:

W. van Emmerik
(willevanemmerik@hetnet.nl)

Visexcursie Kalverpolder

Datum:
zaterdag 19 juni

Beschrijving:

In het kader van de Visatlas Noord-Holland zal de visfauna van de Kalverpolder in kaart worden gebracht.

Aanmelden:

J. Hamers
(j.hamers@landschapnoordholland.nl)

Reptielenexcursie Ginkelse Heide (Veluwe)

Datum:
zaterdag 19 juni

Beschrijving:

Onder begeleiding van Gerrit